

Κων. Φρόντζιος
Πρόεδρος Πνεύμ. Κέντρου
Ηγειρ. μελετών
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΝΟΕΜΒΡΗΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ
1983

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ
ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ

ώραια ΣΑΜΑΡΙΝΑ

Περίοδος Β' - Αρ. Φύλλου 165/166 Γραφεία: Αριστείδου 10-12, 6ος όροφος, Τηλ. 3242110

Τα παιδιά της Σαμαρίνας στη Ζάκυνθο

Ανάμεσα στις πολύ καλές εκδηλώσεις του Συνδέσμου των Σαμαριναίων της Αθήνας πρέπει να περιληφθεί και η εκδρομή των μελών του στην ωραία Ζάκυνθο. Ήταν ομολογουμένως επιτυχημένη η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου να προγραμματίσετε και να πραγματοποιήσετε αυτήν την εκδρομή και μάλιστα στο τριήμερο 28, 29 και 30 Οκτωβρίου. Τα παιδιά της ηρωικής Πίνδου, του ιστορικού ΟΧΙ, πήγαν να αποτίσουν φόρο τιμής, στην Πατρίδα του Εθνικού ποιητή Διονύσιου Σολωμού που συνέθεσε τον ύμνο της Ελευθερίας. Τον ύμνο που ενέπνευσε και την γενιά του 40 η οποία δημιούργησε το έπος του Ελληνοϊταλικού πολέμου.

Αν και ο καιρός έδειχνε ότι τα μποφόρ στο Ιόνιο Πέλαγος θα ήταν υψηλά, οι πατριώτες και οι πατριώτισσες, σχεδόν πενήντα σε αριθμό δήλωσαν συμμετοχή. Έτσι το πούλμαν με οδηγό τον ζακυνθινό Γιάννη, πρωί-πρωί της 28ης του Οκτώβρη, ξεκίνησε από την Πλατεία του Δημαρχείου της Αθήνας και μέσω της παραλιακής Εθνικής οδού Αθηνών-Πατρών, έφθασε στην Κυλήνη. Το φέρυ-μπώτ μετέφερε, σε μια ώρα και κάτι, την συντροφιά των Σαμαριναίων στο Φιόρι του Λεβάντε.

Ο καιρός ευτυχώς ήταν θαυμάσιος. Η θάλασσα ήρεμη και ο ουρανός γαλάζιος. Το νησί καταπράσινο και πλημμυρισμένο μέσα στις γαλανόλευκες σημαίες είχε εορταστικό χρώμα.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας οι εκδρομείς ανέβηκαν στο Λόφο του Στράνη. Πάνω στον Λόφο αυτόν,

όπως είναι γνωστό, ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός καθώς άκουγε τα κανόνια, ενεπνεύστηκε κατά την ηρωική έξοδο των πολιορκημένων, και συνέθεσε τον ύμνο της ελευθερίας. Ρίγη συγκινήσεως κατέλαβαν όλους τους Σαμαριναίους εκδρομείς καθώς από τον ίδιο λόφο αντίκριζαν από μακριά το ηρωικό Μεσολόγγι.

Κάτω από το Λόφο του Στράνη απλώνεται ήρεμος ο εύφορος κάμπος του Νησιού. Οι Ζακυνθinoί, άνθρωποι εργατικοί ευγενικοί προοδευτικοί και ειρηνικοί, απολαμβάνουν σήμερα τα αγαθά των κόπων τους και του πολιτισμού. Εκεί κοντά ήταν και το πανέμορφο προάστιο του «ΜΠΟΧΑΛΗ» όπου και ο ιερός ναός της «ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ».

Το βράδι της ίδιας μέρας όλο το γκρουπ διασκέδασε σε κέντρο, όπου άκουσε από τους ζακυνθινούς καθαρίστες τις μελωδικές κανταδές

και μαντολινάτες του Τζάντε. Τα ντόπια κρασιά σε συνδιασμό και με τους ωραίους ζακυνθινούς μεζέδες, ξεκούρασαν τους εκδρομείς. Ακολούθησε χορός με πολύ κέφι και ευχάριστη διάθεση.

Φυσικά τραγουδήσαν όλοι μαζί και τα πατριωτικά τραγούδια της Σαμαρίνας.

Την άλλη μέρα, Σάββατο 29-10, πρωί-πρωί ξεκίνησε το γκρουπ για την περιήγηση του νησιού. Επισκέφθηκε, πάντοτε με πούλμαν, το Μαχαιράδο και εθαύμασε τον περικαλή ναό της Αγίας Μαύρας με τους καταπληκτικούς θησαυρούς ζωγραφικής και ξυλογλυπτικής. Έγινε μέσα στη δεύτερη μέρα της εκδρομής όλος ο γύρος του νησιού και το απήλαυσαν οι εκδρομείς τις δαντελωτές ακρογιαλιές τις καταπράσινες πεδιάδες που ήταν γεμάτες από ελγές και αμπέλια. Επίσης επισκέφθηκαν τον Λαχανά και την λίμνη του Κεριού όπου μερικοί εκδρομείς λόγω του καλού καιρού έκαναν μπάνιο.

Το απόγευμα ήταν ελεύθερο κι έτσι μπόρεσαν οι πατριώτες να κάνουν τα ψώνια τους και να αγοράσουν ανάμεσα στα άλλα και τις περίφημες μάντολες τα ζακυνθινά μαντολάτα και τα νόστιμα λαδοτύρια της Ζακύνθου.

Την Κυριακή 30-10, τρίτη μέρα της εκδρομής, εκκλησιάσθησαν οι πατριώτες στον πολιούχο Άγιο Διονύσιο. Στο τέλος της θείας

• συνέχεια στη σελ. 7

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Από τον Σύλλογο Σαρ.Λαρίσης
Λαβαμε το κάτωθι τηλεγραφήμα.

Για υπόθεση νερών πατρίδας μας Σαμαρίνας είναι άμεση και επιτακτική ανάγκη συγκέντρωσής μας για λήψη αποφάσεων περαιτέρω ενεργειών μας.

Κλείσθε την 4-12-83 ημέρα Κυριακή ώρα 11πμ. στο Ξενοδ. «Μετροπόλ» Λαρίσα, οδός Ρουσβελτ, σε κοινή σύσκεψη.

Παρουσία σας είναι απαραίτητη.

Για τον Συνδ.Σαμαρ.Λαρίσης.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΣΤ.ΚΑΝΤΩΝΙΑΣ
Ο Γ.ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Γ.ΠΑΠΑΡΡΙ-ΛΗΣ

Ο αποκριάτικος χορός των Σαμαριναίων Λαρίσας

Ο Αποκριάτικος χορός του ΣΥΝΔ.ΣΑΜΑΡ.ΛΑΡΙΣΑΣ η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ θα γίνει το Σάββατο 21 Ιανουαρίου 1984, στο πολυτελέστατο κέντρο της Λαρίσας «ΒΕΡΣΑΛΙΕΣ» με το μουσικό συγκρότημα του Μηνά και το χορευτικό του Συνδέσμου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο ετήσιος αποκριάτικος χορός του Συνδ. Σαμαρ. Αθηνών ο «ΣΜΟΛΙΚΑΣ» θα γίνει το Σάββατο 18 Φεβρουαρίου 1983, στην πολυτελή αίθουσα του Ξενοδ. «Ξενοφών».

Λεπτομερή πληροφορίες στο επόμενο φύλλο της Ω.Σ.
Το
ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το κόψιμο της πίτας μας

Το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδ. Σαμαριναίων Αθηνών ο «ΣΜΟΛΙΚΑΣ» καλεί τα μέλη του καθώς και τους φίλους της Σαμαρίνας στο κόψιμο της πίτας που θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 14 Ιανουαρίου και ώρα 8 το βράδυ στο Ξενοδοχείο ΟΣΚΑΡ (Απέναντι από το Σταθμό Λαρίσης).

Θα επακολουθήσει γλέντι με την ορχήστρα του Μηνά. Τιμή συμμετοχής 750 δρχ. κατ' άτομο.

Για δηλώσεις συμμετοχής μπορείτε να τηλεφωνήσετε στον ΚΟ ΑΠΟΣΤ. ΠΟΥΧΙΑ Τηλ. 9231331, ΚΟ ΓΕΩΡΓ. ΣΙΑΦΑΡΙΚΑ Τηλ. 52225628. Προσκλησεις δεν θα σταλούν

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΠ. ΠΟΥΧΙΑΣ Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΧΑΡ. ΠΙΣΜΙΚΟΣ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδ. ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
σας εύχεται
ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ και
ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ 1984

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. ΘΩΜΑ ΠΡΙΝ 30 ΧΡΟΝΙΑ

Η Σαμαρίνα και τα συμφέροντά της

Η παρακάτω ομιλία έγινε στο Δημοτικό Σχολείο της Σαμαρίνας, πριν 31 χρόνια (31-8-1952), από τον φοιτητή της Ιατρικής τότε και οφθαλμίατρο σήμερα Νίκο Θώμα.

Το διάβασμά της μας μεταφέρει στην χρονική στιγμή που το αυτοκίνητο θα πήγαινε στην Σαμαρίνα και θα εκτόπιζε τους πατροπαράδοτους, γραφικούς αγωγιάτες και θ' άλλαζε από τη μια μέρα στην άλλη, πολλά από την ζωή και την οικονομία του χωριού.

Αγαπητοί μου πατριώτες,

Το θέμα είναι ευρύ. Για ν' αναπτυχθεί όπως πρέπει χρειάζεται πείρα και ειδική μελέτη.

Θα προσπαθήσω όμως, όσο μπορώ, ν' αναπτύξω το θέμα, να γίνω από όλους κατανοητός, για να θγει έτσι από την διάλεξη αυτή, ένα θετικό αποτέλεσμα.

Δεν θ' αναφερθώ στα συμφέροντα του χωριού γενικά, αλλά συγκεκριμένα, στο αν συμφέρει δηλαδή να έρθει στο χωριό μας αυτοκίνητο.

Θεώρησα καλό ν' αρχίσω ρωτώντας τους κατοίκους που χώρησα κατά την κρίση μου σε πέντε ομάδες. Ομάδες των κτηνοτρόφων, των υλοτόμων, των αγωγέων, των επαγγελματιών και των παραθεριστών.

Οι κτηνοτρόφοι μου είπαν ότι συμφέρει να 'ρθει στο χωριό μας αυτοκίνητο διότι έτσι θα μπορούμε να μεταφέρουμε ευκολότερα τις οικογενείες μας, τα ζώα μας και τα προϊόντα μας.

Οι υλοτόμοι μου είπαν ότι ο δρόμος

είναι απαραίτητος, γιατί η μεταφορά ενός κυβικού απ' εδώ στα Γρεβενά κοστίζει με το αυτοκίνητο τα μισά απ' ότι με τα ζώα.

Οι αγωγιάτες μου είπαν ότι παρ' όλο που είναι η μόνη τάξη που θίγεται κυριολεκτικά από τον ερχομό του αυτοκινήτου στο χωριό, εν τούτοις είναι αποφασισμένοι να προσαρμοσθούν στις καινούργιες συνθήκες μεταφορών. Και τις ερωτήσεις μου πώς σκέπτονται ν' αντιμετωπίσουν την κατάσταση μου απάντησαν με πολύ προσδευτικό πνεύμα. -Σκεπτόμαστε να κρατήσουμε όσα ζώα θα χρειαστούν για μικρές μεταφορές τα δε άλλα να τ' αντικαταστήσουμε μ' ένα ή δύο αυτοκίνητα που θα δουλεύουν αποκλειστικά στη γραμμή αυτή.

Οι επαγγελματίες μου είπαν πως είναι ενθουσιασμένοι με την σκέψη αυτή, διότι με τον ερχομό του αυτοκινήτου θ' αυξηθούν οι παραθεριστές με αποτέλεσμα την αύξηση της πελατείας και κατά συνέπεια της κατανάλωσης.

Τέλος οι παραθεριστές θεωρούν τον αυτοκινήτοδρόμο θήμα προόδου για την Σαμαρίνα, γιατί θα μπορούν ευκολότερα να πηγαίνουν στο χωριό.

Κρατάμε λοιπόν, όπως βλέπετε, στα χέρια μας τη βέληση και την απόφαση ενός λαού ν' ανέβει και να δημιουργηθεί.

Μάλιστα πατριώτες. Το αυτοκίνητο δεν το θέλουμε εδώ να μας φέρνει μόνο είδη διατροφής αλλά το θέλουμε σαν παράγοντα κοινωνικής ανάπτυξης.

Θα μας κουβαλήσει το χαλί, την άμμο, τα σίδερα, και τα τοιμμένα για να στρώσουμε πλατείες και δρόμους, για να κτίσουμε γερά σπίτια, μαγαζιά, ξενοδοχεία.

Το θέλουμε να κουβαλήσει δενδρύλια για να φυτέψουμε σε αυλές, δρόμους και πλατείες.

Το θέλουμε να κουβαλήσει γεννήτρια ηλεκτρισμού ρεύματος και πετρέλαιο για την κίνησή της.

Το θέλουμε να μεταφέρει τραυματίες ή επείγουσες περιπτώσεις αρρώστων μας. Το θέλουμε τέλος για όλες τις δουλειές που εδώ δεν είναι δυνατόν ν' αναφερθούν.

Αλλά η αγαπημένη μας Σαμαρίνα είναι σήμερα γκρεμισμένη. Κράτησε όσο μπόρεσε στη μαγία των ανθρώπων - έζησε από κοντά τις κοινωνικές ανισότητες και τις συγκρούσεις των λαών. Σήμερα έχει πληγές ανοιχτές. Παντού χαλάσματα, μοιάζει με χωριό εγκαταλελειμμένο.

Πατριώτες. Η Σαμαρίνα σαλπίζει συνα-

Σαμαρίνα 31 Αυγούστου 1952.

γερό για την ανασυγκρότησή της. Μας καλεί όλους κοντά της, άνδρες, γυναίκες, παιδιά, να γιάνουμε τις πληγές της.

Δεν μπορεί να γίνει αλλιώς. Πρέπει να δώσουμε το παρόν. Οι φυσικές ομορφιές υπάρχουν, τα γραφικά ήθη και έθιμα και ο «Τοιάσιος» μας κρατούν δεμένους μ' αυτόν το τόπο. Κρατιόμαστε γερά από τις ρίζες μας και είναι οι ρίζες αυτές τόσο βαθιές, όσο και η ιστορία μας.

Πώς όμως θα γίνει η ανασυγκρότηση; Πρέπει να χρησιμοποιήσουμε σύγχρονα μέσα. Το πρώτο απ' αυτά πρέπει να είναι το αυτοκίνητο. Ανάγκη λοιπόν επιτακτική η διάνοιξη αυτοκινήτοδρόμου.

Εξετάζοντας καλύτερα τα πράγματα βλέπουμε ότι ο μεταπολεμικός άνθρωπος ζει σε υψηλότερο ποτετο ζωής, θέλει να προσαρμοστεί στην σημερινή τεχνολογική πραγματικότητα. Αυτό παρατηρείται σ' όλον το κόσμο.

Παντού διαβάζουμε ότι έγιναν νέες επεκτάσεις αμαξωτών δρόμων, σιδηροδρομικών γραμμών και τέθηκαν σε κυκλοφορία σύγχρονα λεωφορεία, τρένα, αεροπλάνα κλπ. Δεν μπορεί λοιπόν σήμερα να γίνει ανασυγκρότηση της Σαμαρίνας χωρίς αυτοκινήτοδρόμο.

Θ' ακούσουμε πολλά από διάφορους συμπατριώτες μας, - ότι εδώ είναι αγριότητα, ότι τραβιέται ο τόπος, ότι θα χρειαστούν πολλά χρήματα, ότι μένουμε λίγο καιρό κλπ.

Τους απαντούμε. Όλα τα τεχνικά έργα που έγιναν μέχρι τώρα, τα κάνανε άνθρωποι ύστερα από μελέτη, πείρα, υπομονή, και σωστές ενέργειες.

Εμείς μιλάμε για το κομμάτι του δρόμου από το Δοτσικό μέχρι εδώ. Η αρχή μπορεί να γίνει με χρήματα του Συλλόγου. Στη συνέχεια θα βοηθήσει και το κράτος. Πρέπει όμως όλοι μας να δείξουμε πίστη, αποφασιστικότητα και θέληση. Εξ άλλου είδαμε ότι μας συμφέρει απ' όλες τις πλευρές.

Είναι καιρός ν' αρχίσουμε. Μπορούμε ν' απευθυνθούμε και στους δύο συμπατριώτες μας Βουλευτές τον κ.Κουπαρούσο και τον κ.Χρυσόχοο. Θα περιμένουμε να

«ωραία ΣΑΜΑΡΙΝΑ»

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

γ) ο Κληδωνας

Μια άλλη εκδήλωση που συνδέεται στενά με το τραγούδι είναι ο Κληδωνας. Το έθιμο αυτό στα χρόνια της τουρκοκρατίας εξυπηρετούσε εθνικούς σκοπούς. Σύμφωνα με το έθιμο, που άρχισε τα πρώτα χρόνια του Μακεδονικού αγώνα, οι γυναίκες της Σαμαρίνας μετέφεραν πυρομαχικά στους οπλαρχηγούς της Πίνδου κάτω από τη «μύτη» του Τούρκου. Η μια ντυνόταν νύφη και οι άλλες την ακολουθούσαν. Πήγαιναν πρώτα στις γειτονιές τραγουδώντας και μετά στις βρύσες, κρατώντας ένα γκιούμι. Μέσα σ' αυτό είχαν τοποθετήσει σφαίρες, τις οποίες παρέδιδαν στους άντρες που περίμεναν στις βρύσες με το πρόσχημα ότι παρακολουθούσαν την εορταστική εκδήλωση ή ότι πήγαιναν να πάρουν νερό. Έτσι έπαιρναν τα πολεμοφόδια που είχαν στο γκιούμι. Επίσης πάνω στο γκιούμι έβαζαν λουλούδια για να μην αντίληφτούν οι Τούρκοι το τέχνασμα τους. Σε ανάμνηση λοιπόν αυτού του γεγονότος συνεχίστηκε μετά τα χρόνια της σκλαβιάς και συνεχίζεται ακόμα και σήμερα η γιορτή του Κληδώνα. Η γιορτή γίνεται ως εξής:

Η γιορτή του Κληδώνα στη Σαμαρίνα διαρκεί δυο μέρες 24-25 Ιουνίου. Στις 24 το βράδυ οι γυναί-

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ 'Ηθη και έθιμα της Σαμαρίνας

Γράφει η Α. ΤΣΑΚΝΑΚΗ

κες στον πάνω μαχαλά και στον κάτω συγκεντρώνονταν σε ένα μέρος και εκεί έβαζαν τα κληδώνα. Είχαν δηλαδή ένα γκιούμι και μέσα σε αυτό έβαζαν οι κοπέλλες κλωνάρια από λουλούδια. Τα κλωνάρια αυτά είχαν πάνω τους δεμένο κι ένα χρυσαφικό (καρφίτσα, δακτυλίδι). Τα κλωνάρια αυτά τα έβαζε μέσα στο γκιούμι η πιο πρόσφατα αρραβωνιασμένη ή αν δεν υπήρχε αρραβωνιασμένη, η πιο πρόσφατα παντρεμένη ή μια κοπέλλα. Έβαζαν τα κληδώνα μέσα στο γκιούμι, ενώ έλεγαν το εξής χαρακτηριστικό τραγούδι:

Να βάλουμε τα κληδώνα τώρα τ' 'Αι-Γιαννιού να μπουν καλά, να μπουν χρυσά, να μπουν μαλαματένια.

Αφού έβαζαν τα κληδώνα μέσα στο γκιούμι το έβαζαν στη μέση και γύρω-γύρω έστηναν χορό τραγου-

δώντας διάφορα χορευτικά τραγούδια. Μετά πήγαιναν στις βρύσες, οι κοπέλλες του επάνω μαχαλά στις αντίστοιχες βρύσες και του κάτω μαχαλά στις βρύσες που ανήκαν στον κάτω μαχαλά. Σε κάθε βρύση φυσικά χόρευαν. Μετά συναντιόνταν και του κάτω μαχαλά και του πάνω στο «χάνι» δηλ. την πλατεία όπου έστηναν χορό. Ο χορός ήταν διπλός ένας ήταν του πάνω μαχαλά και ένας του κάτω μαχαλά. Πρώτα χόρευαν οι κοπέλλες και έπειτα οι παντρεμένες. Οι άντρες δεν ελάμβαναν μέρος αλλά κάθονταν γύρω-γύρω και κοιτούσαν και μάλιστα τα παιδιά διάλεγαν μια κοπέλλα τους άρεζε. Αφού χόρευαν μέχρι αργά το βράδυ τελικά διαλύονταν ο χορός για να συναντηθούν πάλι το άλλο βράδυ για να βγάλουν τα κληδώνα. Αφού έκαναν πάλι την ίδια διαδικασία έφταναν και πάλι στο «χάνι» όπου τώρα έβαζαν τα κληδώνα και τραγουδούσαν:

Να θγάλουμε τα κληδώνα τώρα τ' 'Αι-Γιαννιού να θγουν καλά, να θγουν χρυσά, να θγουν μαλαματένια.

Κάθε μια κοπέλλα έβαζε το χέρι στο γκιούμι και αν πετύχαινε το δικό της κλωνάρι με το χρυσαφικό θα αρραβωνιάζονταν σύντομα. Και αν τα χρυσαφικά ήταν λαμπερά θα ήταν καλή η τύχη της, αν όμως τα χρυσαφικά μαύριζαν στο νερό ή τύχη της δεν θα ήταν καλή. Και πάλι αφού έβαζαν τα κληδώνα το έστηναν στο χορό. Έτσι λοιπόν τελείωνε και αυτή η εκδήλωση.

Φυσικά ο κληδωνας δεν γιορτάζονταν μόνο από τις μεγάλες κοπέλλες αλλά πιο γραφικός ήταν στα μικρά κορίτσια. Τα μικρά κορίτσια από 8-16 χρονών συγκεντρώνονταν και αυτά την ημέρα όμως, και γιόρταζαν τον κληδώνα. Φυσικά αυτό γινόταν και στους δυο μαχαλάδες. Ο κάθε μαχαλάς έντυνε μια κοπέλλα νύφη την πιο όμορφη που την στολίζαν με πολλά χρυσαφικά και τρία παρανυφάκια. Τα δυο κρατού-

σαν τη νύφη και το ένα πήγαινε πιο μπροστά και κρατούσε το γκιούμι με τα λουλούδια. Την νύφη ακολουθούσαν πλήθος κορίτσια κρατώντας στα χέρια ομπρέλλες (είτε έβρεχε, είτε δεν έβρεχε) και στη νύφη συνήθως έβαζαν κόκκινη ομπρέλλα για να τη δείχνει όμορφη στο πρόσωπο. Όλο μαζί το γκρούπι έτρεχε από βρύση σε βρύση. Σε κάθε βρύση που πήγαιναν τραγουδούσαν:

Σαν έρθει η Ανθι - σαν έρθει η Ανθι σαν έρθει η Ανθίτσα για νερό νερό να μην της δώσετε μόνο να την ξετάσετε.

Το παρανυφάκι που κρατούσε στο χέρι το γκιούμι πήγαινε στο στόμιο της βρύσης όπου έβαζε τρεις φορές νερό και τρεις φορές το άδειαζε. Οι άλλες κοπέλλες από γύρω τραγουδούσαν στα βλάχικα.

(Ου) Umple sorā viarsā frate trā inatīa ali surate. δηλ. γέμισε αδερφή, άδειασε αδερφέ (το γκιούμι) για να σκάσει η νύφη.

Στο δρόμο που πήγαιναν από βρύση σε βρύση τραγουδούσαν διάφορα τραγούδια μεταξύ των οποίων και το εξής:

la muntriso tsi i msiatā mor nathimali albā arosiā ca cirao mor nathimali δηλ. Για κυττάξε τι όμορφη είναι (δηλ. η νύφη) πανάθεμά την άσπρη, κόκκινη σαν αρχόντισσα πανάθεμά την

Σε κάθε βρύση χόρευαν: Πρώτα χόρευε μια πιο μεγάλη κοπέλλα, μετά η νύφη και έπειτα όλοι με τη σειρά. Η νύφη οποιοδήποτε ηλικιωμένο έβρισκε στο δρόμο του φιλούσε το χέρι και αυτός της πρόσφερε χρήματα. Τελικά αφού έτρεχαν όλες τις βρύσες του πάνω μαχαλά πήγαιναν στο «χάνι» όπου συναντιόνταν οι νύφες του πάνω μαχαλά και του κάτω και γινόταν ένας διαγωνισμός για το πιά ήταν πιο όμορφη.

Μετά οι μεν του πάνω μαχαλά, πήγαιναν στις βρύσες του κάτω μαχαλά και οι του κάτω στις βρύσες του πάνω. Αφού τελείωνε η εκδήλωση μαζευόνταν όλες μαζί και πήγαιναν σ' ένα μέρος έξω από το χωριό που λέγεται «Κιούριστα» και εκεί διασκεδάζαν μέχρι το βράδυ (επίσης έβαζαν και τα κληδώνα).

(Συνεχίζεται στο επόμενο)

ΝΕΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ

Εχετε προβλήματα υγείας;

ΙΣΧΙΑΛΓΙΑ ΔΙΣΚΟΠΑΘΕΙΑ;

Προσφέρουμε νέες μοντέρνες ζώνες που στήριζουν, ξεκουράζουν, αναπνέουν και σας προστατεύουν από τους πόνους της μέσης

ΖΩΝΕΣ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

Σπλάχνων, διπλής παθώσεως, σφυαλοκλήσης, κοιλιοκλήσης κ.λπ. σε νέες ιδέες βελτιωμένες

ΖΩΝΕΣ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

ΙΑΠΩΝΙΑΣ

Μαγνητικές και υψοπλά

της

ΑΝΑΠΗΡΙΚΑ ΑΜΑΞΙΔΙΑ

Βασιστικά παντός τύπου

ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΛΑΤΥΠΟΔΙΑ

Ορθοπεδικά υποδήματα σε επιστημονική κατασκευή, ραφτο, χειροποίητα σε ποικιλία σχεδίων

■ Επίσης, λαοτέξ ΠΕΠΙΤΟ και λαοτέξ εκφυλισμούς σε μεγάλη ποικιλία

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΣΠΥΡΟΥ Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Μεγ. Αλεξάνδρου 5

ΤΗΛ. 221.318 Οικίας 223007

Λάρισα

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ Ν. ΜΠΑΣΔΕΚΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 6 (1ος ΟΡΟΦΟΣ)

ΛΑΡΙΣΑ

ΤΗΛ. 253749

«ωραία ΣΑΜΑΡΙΝΑ»

Διημεσίο κοινωνική, εκπαιδευτική, ιστορική και λαογραφική εφημερίδα

Εκδότης - Ιδιοκτήτης

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Αριστέιδου 10-12, 6ος ορόφος

Τηλ. 32.42.110

υπευθύνος συμφ. με το νόμο

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΟΥΧΙΑΣ

(Πρόεδρος του Συνδέσμου)

συντάσσεται

ΑΠΟ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Επιμέλεια υλης

ΣΟΦΙΑ ΠΗΒΟΛΟΥ

φωτοστοιχειοθεσία

επιμέλεια-ατελιέ

«Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ»

ΜΑΓΕΡ 11 - ΑΘΗΝΑ (108)

ΤΗΛ. ΚΕΝΤ. 5244555-5221792

5225479

εκτύπωση σφουρετ

«ΛΙΘΟΓΡΑΦΗ-ΕΠΕ»

ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ 58

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ - ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 5750055

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ. 200
Εξωτερικού δολ. 10

Εμβάσματα, επιστολές, χειρόγραφα συνεργασιών κλπ. να αποστέλλονται προς τα γραφεία του Συνδέσμου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ • ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ • ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ • ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

• Η Ευγενία Χρ. Μάρα από την Λάρισα και ο Βασίλ. Δημ. Κόλιας αραβωνιάστηκαν.

ΓΑΜΟΙ

• Ο Σωτ. Μιχ. Χώτος από τη Φαλάνη Λαρίσας και η Αγορίτσα Κων. Δημιολίου παντρεύτηκαν την Κυριακή 20 Νοεμβρίου 1983 στην εκκλησία του Αγ. Ιωάννου στον Παραπόταμο Λαρίσας.
• Στις 20.11.83 έγινε ο γάμος του Ελευθ. Κ. Τουρβατοίου και της Θεοδώρας Απ. Νάκα στον Τύρναβο.
• Στις 23 Οκτωβρίου στον Αμπελώνα και στον ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου έγιναν οι γάμοι του Κων/νου Γεωρ. Σαρμανιώτη και της Στέλλας Μιχ. Τάχα.
• Στις 7 μ.μ. του Σαββάτου 22.10.83 ετελέσθησαν οι γάμοι του Ιατρού Λεών. Ζωγανά γιού του Σαμαριναίου, Κώστα εκ Τρικάλων μετά της χαριτοβούτου νέας Βαλής-Αντων. Ανδρονάμη επίσης Ιατρού εκ Λαρίσας εις τον ιερόν Ναόν του Αγίου-Αχιλλείου Λαρίσας. Τους γάμους ευλόγησε ο Μητροπολίτης Λαρίσας.
• Η Τασούλα Αστ. Παπαδήμα παντρεύτηκε στις 29.10.83 τον Γιάννη Τσιαφέτα στον Αγ. Χαράλαμπο Λαρίσας.
• Στις 9.10.83 στον Αγ. Αθανάσιο Τερψιθέας Λαρίσας έγιναν οι γάμοι του Ζηση Ματθ. Αγορογιάννη και της Θωμής Κων. Σιμπούλου.
• Στις 12.11.83 στον Αγ. Χαράλαμπο Λαρίσας έγιναν οι γάμοι της Αγγελικής Νικ. Κουτσάκου και του Ζαχαρίου Α. Χατζηστουλιανού.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Η Αφροδίτη Θάνου το γένος Γεωργ. Παπαγιάννη από τη Λάρισα γέννησε κοριτσάκι.
• Η Σταυρούλα σύζυγος Γιάννης Ελευθερίου Παδιού το γένος Καταβού γέννησε στη Λάρισα ένα χαριτωμένο κοριτσάκι (26.9.83).
• Η Στέλλα Γεωργ. Λώλου το γένος Αχιλ. Γκριζιώτη γέννησε αγοράκι.
• Η Χαλδω σύζυγος του Θανάση Νυχτερίδα το γένος Μιχαήλ Μπουφίκου γέννησε στη Λάρισα στις 28.10.83 ένα χαριτωμένο αγοράκι.
Αξίζει να σημειωθεί τόσο ο Θανάσης όσο και η Χαλδω ήταν από τα πρώτα στελέχη του χορευτικού μας συγκροτήματος με μεγάλη προσφορά.

Οι νέοι χορευτές συγχαιρούν το ευτυχημένο ζευγάρι και ευχονται να τους ζήσει ο νεογέννητος υιός τους.
• Η Ευαγγελία σύζυγος του Ιατρού Βασιλείου Παλαφέστα το γένος Ανδρέα Μαλάκου γέννησε στη Λάρισα ένα χαρι-

τωμένο αγοράκι (1.11.1983).

• Η Γιούττα σύζυγος του Γιάννη Βασ. Ντρίγκογια γέννησε στη Λάρισα στις 2.11.83 ένα χαριτωμένο αγοράκι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Στις 30.10.83 πέθανε στη Λάρισα η Πολυχρονία Θ. Γκαμπέτα ετών 75.
• Στις 30.10.83 πέθανε στην Ελιά (Κιταλέρ) Λαρίσας ο Ζήσης Ματθ. Αγορογιάννης ετών 79.
• Στις 4.11.83 πέθανε στη Λάρισα η Κούλα Ζησ. Καρασίμου 88 ετ.
• Πέθανε στη Λάρισα η Καλοπή Ταμπάρου ετών 90.
• Πέθανε εκτελώντας το καθήκον ο Γεωργ. Ιωάν. Μπασιδέκης αξιωματικός εν ενεργεία από τη Σμύνη.
• Στις 18.11.83 πέθανε στον Τύρναβο η Κυράτση-Αχ.-Γκιμα (Το γένος Ζιάγκα ετών 83).

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

• Έγινε στην εκκλησία του Αγ. Αχιλλείου Λαρίσας το ετήσιο μνημόσυνο του Γεωργ. Εξαρχάκη.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

• Στην αγαπημένη μας ανεψιά Ευγεν. Χρ. Μάρα που αρραβωνιάστηκε με τον Βασ. Κόλια ευχόμαστε ολόψυχα καλά στέφανα.

ΓΕΩΡΓ. και ΜΗΛΙΤΣΑ ΤΣΟΥΡΗ
• Στους Λεωνίδα Κ. Ζωγανά και Βάλη Α. Ανδρονάδη που παντρεύτηκαν στις 22.10.83 στη Λάρισα τους ευχόμαστε να ζήσουν.

Οι θείες τους Ζωγανά
• Στην Δέσποινα Γ. Ιωαννίδη (Β. Ντόβα) και στην Ελενη Κ. Χατζή (Β. Ντόβα) Βόλο που γέννησαν κοριτσάκια τους ευχόμαστε να τους ζήσουν.

Ο θείος τους Νίκος Α. Απρίλης
• Στη Σοφία Πηβόλου και Κων/νο Κουτσογιάννη που αρραβωνιάστηκαν στην Αθήνα το Δ. Συμβούλιο Σαμαριναίων Αθηνών τους ευχεται καλά στέφανα.

• Στην Βαπτιστική μας Σοφία Γ. Πισιμίου που πέτυχε στην Μαθηματική σχολή Κρήτης ευχόμαστε θερμά συγχαρητήρια και καλή πρόοδο.

Οίκον, Ζηση Παντόστη ΤΥΡΝΑΒΟΣ
• Συγχαιρούμε θερμά τον ανηψιό μας Ζωή Δ. Βελεντζά που πέτυχε στην Ιατρική Σχολή Ιωαννίνων.

Οίκον, ΜΙΧ. ΠΟΝΤΙΚΑ

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ

• Ο Γιάννης Ε. Μπραζιτικός πέτυχε στην ΑΣΟΕΕ Αθηνών.
• Ο Δημ. Βακουφάρης πέτυχε στο γεωλογικό τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών.

ΔΙΑΦΕΥΣΗ ΜΙΑΣ ΘΛΙΒΕΡΗΣ ΕΙΔΗΣΗΣ

Η σύνταξη της Εφημερίδας «Ω-ραία Σαμαρίνα», εκφράζοντας την βαθύτατη λύπη της για το θλιβερό λάθος, διαφεύδει την αναληθή και κακότυχη είδηση, δημοσιευθείσα στο φύλλο αριθ. 162 της Εφημερίδας μας, περί θανάτου του λογοτέχνη Κ. Μπίρκα στα Γρεβενά, και αποκαθιστά την αλήθεια αναγγέλοντας ευτυχώς ότι ο εκλεχτός συγγραφέας και συνεργάτης από 25ετίας της ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ, βρίσκεται υγιής στην γεννημένη του στα Γρεβενά, όπου και συνεχίζει την συγγραφική του εργασία, γράφο-

Ζητώντας όλοι την πατριωτική κατανόηση από τον εκλεκτό φίλο Αδελφώτη λογοτέχνη και επίλεκτο συνεργάτη μας Κ. Μπίρκα, του ευχόμαστε υγεία, μακροζωία και κάθε πρόοδο, στο συγγραφικό και δημοσιογραφικό του έργο, για το καλό της δοξασμένης και κοινής πατρίδας μας Πίνδου.

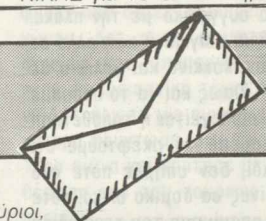
Η συντακτική επιτροπή «Ωραία Σαμαρίνα»
Αθήνα 21.11.83

ΕΙΣΦΟΡΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΜΑΡΙΑ ΚΟΑΤΑ	500	ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΑΤΣΙΑΣ	2.000
ΦΑΝΗ Δ. ΖΙΑΓΚΑ	1.000	ΑΦΟΙ ΓΡΑΒΑΝΗ	3.500
ΓΕΩΡΓ. ΛΥΓΟΥΡΑΣ	500	ΕΙΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΜΕΓ. ΠΑΝΑΓΙΑ	
ΓΕΩΡΓ. ΤΣΟΥΛΙΑΗΣ	300	ΜΑΡΙΑ ΚΟΑΤΑ	500
ΣΤΥΛ. ΑΚΡΙΩΤΟΥ	500	εις μνήμη του συζύγου της ΚΩΣΤΑ	
ΔΗΜ. ΓΩΤΣΑΣ	1.000	ΕΛΑΣΣΩΝ	
ΑΠΟΣΤ. ΠΟΥΧΙΑΣ	500	ΝΙΚ. ΣΑΜΟΛΑΔΟΣ	200
ΝΙΚ. ΧΩΤΟΣ	100	ΒΑΣ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥΛΗΣ	500
ΜΕΛΠΟΜ. ΚΑΡΑΘΑΝΟΥ	1.000	ΓΙΑΝ. ΤΡΑΝΟΣ	300

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ		ΞΑΝΘΗ	
1) ΜΑΝΟΥΖΑ-ΧΑΙΔΩ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ	300	ΚΕΙΒΑΝΙΔΗΣ ΙΟΡΔ.	300
2) ΒΑΚΟΥΦΑΡΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	300	ΛΑΡΙΣΣΑ	
3) ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛ.	300	ΚΑΝΤΩΝΙΑΣ ΦΩΝΗΣ	500
4) ΤΣΑΤΣΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	200	ΜΠΙΤΙΡΝΑΣ ΜΙΧ.	300
5) ΡΙΖΟΣ ΜΙΧ.	400	ΚΟΖΑΝΗ	
6) ΚΕΙΒΑΝΙΔΗΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ	300	ΣΤΥΛΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΑ	500
7) ΒΡΑΣΤΙΝΙΩΤΗΣ ΧΡ.	300		
8) ΤΣΑΤΣΑΣ ΣΤΕΦ.	200	ΑΡΓΟΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟ	
9) ΚΑΡΑΒΕΛΗ ΟΥΡΑΝΙΑ	1.000	ΣΤΕΛΛΑ ΛΑΛΑ	500

ΕΙΣΦΟΡΕΣ		ΤΡΙΚΑΛΑ	
Έδωσαν στον ΣΥΝΔ. ΣΑΜ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ για το εντευκτήριο ο		ΤΑΣΙΑ ΠΑΠΑΖΗΣΗ	300

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Κύριε,

Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι η **ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ** Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρία με έδρα την Θεσσαλονίκη, ασφαλίζει κατά των κινδύνων ΠΥΡΟΣ από 8.8.83, για ένα έτος, τα κάτωθι οχήματα και ναύς με ασφαλισμένη αξία εκάστου, Δρχ. 500.000

1. Γραφεία του Συνδέσμου σας (Α-γίας Σοφίας 28, 3ος Όροφος).
2. **ΣΤΗΝ ΣΑΜΑΡΙΝΑ**: Κοινοτικό Γραφείο, Ιατρείο, Μουσείο.
3. **ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ**: Μεγάλη Παναγιά, Μικρή Παναγιά, Άγιος Αθανάσιος, Προφήτης Ηλίας, Άγιος Κοσμάς, Άγιος Δημήτριος, Αγία Παρασκευή, Μεταμόρφωση Σωτήρος, Αρχαγγέλου Μιχαήλ.
4. Ξενοδοχείο Διόροφο (600 τ.μ.).
Λόγω των θερμών διακοπών του προσοψήμου, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια θα σας παραδωθούν εντός ολίγων ημερών.

Η παρούσα ασφάλιση αποτελεί προσφορά του προέδρου της Εταιρίας κ. Μ. ΠΑΝΝΙΩΤΗ προς τον Σύνδεσμό σας.

Διατελούμε, μετά τιμής **ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ Α.Ε.**

Λάβαμε την από 10-8-1983 επιστολή σας και σας ευχαριστούμε για τις ευχές σας. Σας διαβεβαιώνουμε ότι θα καταβάλουμε προσπάθεια να ανταποκριθούμε στην εμπιστοσύνη που μας έδειξε ο λαός της Σαμαρίνας και θα δουλεύουμε όλοι μαζί πιστεύοντας και στη δική σας βοήθεια για την πρόοδο του χωριού μας και την επίλυση των προβλημάτων μας.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Αναστάσιος Ζιάγκας

Κ. Πρόεδρε,
Ο Σύνδεσμος Σαμαριναίων Θεσσαλονίκης, συγχαιρεί εσάς προσωπικώς και όλα τα μέλη του νέου κοινοτικού Συμβουλίου της Σαμαρίνας, που εκλεχθήκατε από τις εκλογές της 10-7-1983. Γνωρίζοντας τις ικανότητες όλων σας, πιστεύουμε ότι και με την συμπα-

ράσασιν των συνδεδσμων και όλων των Σαμαριναίων, θα δουλέψετε με όλες σας τις δυνάμεις για την πρόοδο της Σαμαρίνας μας.

Με την ευκαιρία αυτή σας γνωρίζουμε ότι ο Συμπatriώτης μας και μέλος του Συνδέσμου μας πρόεδρος της Ανωνύμου Ασφαλιστικής Εταιρείας «**ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ**» Κ. Μελας Γιαννιώτης, ασφαλίζει όλα τα κοινοτικά κτίσματα της Σαμαρίνας (Σας επισυνάπτουμε την επιστολή Καλυψέως).

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μάνθος Πολίτης
Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Γιάννα Μαλιτά

Κε Γιαννιώτη,

Πήραμε επιστολή από τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Σαμαριναίων Θεσ/νίκης «**Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ**» με την οποία μας πληροφορήσε ότι με την ιδιότητά σας σαν Προέδρου της Α.Α.Ε. «**ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ**» ασφαλίσατε όλα τα κοινοτικά κτίσματα της Σαμαρίνας και μας έστειλε συγχρόνως την επιστολή καλυψέως.

Η χειρονομία σας αυτή μας συγκίνησε βαθύτατα γιατί διαπιστώσαμε για μια ακόμη φορά ότι υπάρχουν πάντοτε καλοί πατριώτες Σαμαρινάιοι που από οποιαδήποτε θέση και αν κατέχουν θυμούνται και τιμούν το χωριό μας. Προσωπικά με ενθουσίασε γιατί στους καλούς πατριώτες στηρίζω τις ελπίδες, για την επιτυχία του έργου που μου εμπιστεύθηκαν οι Σαμαρινάιοι - με την εκλογή μου ως Προέδρου - για την πρόοδο της Σαμαρίνας.

Με πράξεις σαν τη δική σας, όσο και όποιος μπορεί ο καθένας η Σαμαρίνα γίνεται ξεκούστη ο' όλο τον κόσμο.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο και εγώ προσωπικά σας ευχαριστούμε και ευχόμαστε υγεία σε σας και στην οικογένειά σας και επιτυχία σε κάθε σας στόχο.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Πρόεδρος της Κοινότητας
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΖΙΑΓΚΑΣ

Η ΣΑΜΑΡΙΝΑ ΣΗΜΕΡΑ: σκέψεις - απόψεις - κρίσεις

1/8 - 4/9/1093: 15 μέρες Σαμαρίνα

Η Συντακτική Επιτροπή της Ω.Σαμαρίνας στην προσπάθειά της να ανοίξει έναν γόνιμο διάλογο για τα προβλήματα της Σαμαρίνας, φιλοξενεί σ' αυτό το φύλλο της απόψεις, πάνω στο ίδιο θέμα του κυρίου Μ. Ποντίκα και της κυρίας Τασούλας Σακελιώνας.

Ήταν την Κυριακή 21 Αυγούστου το πρωί, μετά την λειτουργία, όταν ο Παπαγιώργης μας σόβαρος μπροστά στην ωραία πύλη της Μ.Παναγίας, μας ανήγγειλε απλά πως η εκκλησία λειτούργησε για τελευταία φορά, γιατί κίνδυνος μεγάλος κρεμότανε στην κυριαλέα πάνω από τα κεφάλια μας και πως ένα θάμνα μας είχε σώσει τόσο χρόνια.

Η οροφή της Μ.Παναγίας είχε ανοίξει σε πολλές μεριές και οι ειδικοί μηχανικοί μας που την εξετάσανε βρήκαν «ξεχασμένες» από την τελευταία επισκευή που είχε γίνει εδώ και 30 χρόνια, πλάκες της παλιάς στέγης και τόνους μπάζα.

Όλα αυτά βάριναν την ξύλινη οροφή που τώρα πια σχισμένη είναι έτοιμη να μας πλάκώσει.

«Ευτυχώς» πρόσθεσε ο Παπαγιώργης, «χέρια ευγενικού ευεργέτη της Σαμαρίνας μας δώσανε τα χρήματα και αρχίζουν με αμέσως από αύριο το πρωί τις εργασίες. Ζητούμε τώρα και χέρια εθελοντικά να βοηθήσουν να τελειώνουμε γρήγορα, γιατί ο καιρός δεν μας παίρνει, οι βροχές πλησιάζουν και αν βρούνε την Εκκλησία σ' αυτήν τη κατάσταση δεν θα προλάβουμε την καταστροφή».

Παγμένοι βγήκαμε ένας ένας από την Εκκλησία. Εκείνο το «τελευταία λειτουργία» μας πονούσε όλους...

Την Δευτέρα στις 22 Αυγούστου το πρωί, άρχισε το ξεσκάσμα της στέγης. Με προσοχή, σιγά-σιγά, γιατί δεν έπρεπε να ανοιγεί όλη μαζί από τον φόβο της βροχής, που θα προξενούσε ανεπανόρθωτο κακό στις Αγιοναφίες και στα ξυλόγλυπτα τμήμα.

Ξεσκαπίζοντας, ξεπροβάλλανε τα πα-

λιά δοκάρια από τα αιωνόβια ρόμπολα της Σαμαρίνας μας, τα τεράστια καρφιά, οι ψαλίδες, δουλειά βαριά της παλιάς εποχής ήβου κτίστηκε η εκκλησία, μα που τώρα έτσι σαρακοφαγώμενα που στεκότανε ήτανε κίνδυνος και αυτά τα ίδια.

Έπρεπε την ίδια στιγμή να παρθεί απόφαση.

Έπρεπε αυτά να ξηλωθούν, να στηθεί καινούργια στέγη πιά ελαφριά, που να την αντέξει η παλιά οικοδομή, να στρωθεί καινούργιο ταμπενένιο σινιάκι και να αγγαλιάσει γύρω γύρω όλη την Εκκλησία. Και αρχίσανε χέρια με αγάπη και θάρρος να καθαρίζουνε, να ξεκαρφώνουνε, να πετάνε τα μπάζα. Αλλά και τα σύγχρονα ηλεκτρικά πριόνια κάνανε πιο γρήγορη τη δουλειά γιατί πώς αλλιώς θα μπορούσε να κοπούν αυτές οι θεώρατες «γκρινιές» της γιγάντιας στέγης! Και οι μέρες περνούσανε...

Πατώντας προσεκτικά τα μισοσπασμένα δοκάρια ξυλώνουν, καλουπώνουν καρφώνουν καινούργια ξυλεία, καινούργιες λαμαρίνες, λίγα μέτρα κάθε μέρα. Και όταν τελείωνε η μια πλευρά ξαναρχίσανε την ίδια εργασία από την άλλη. Και η βροχή απειλούσε κάθε στιγμή και ανάγκασε να στρώνουν και να ξεστρώνουν μέτρα ναύλον κάθε φορά.

Πότε δεκάδες χέρια δούλευαν σαν ένα μελίσσι, και πότε πάλι πιο λιγοστά, μα πάντα με πίστη και φροντίδα περισή, και γύρω οι γυναίκες της Σαμαρίνας μας να κουβαλάνε τους καφέδες, τα λουκούμια, τις πίττες και ο Παπαγιώργης ακούρατος με σκονισμένα πάντα τα ράσα, να ανεβοκατεβαίνει τις σκαλωσιές κουβαλώντας χώματα και δοκάρια, και ακόμα οι μαραγκοί μας, οι τεχνίτες μας και όλοι όσοι με τόση

αγάπη δουλέψανε και που τα ονόματά τους γραφτήκανε μαζί με τους ευεργέτες της Σαμαρίνας.

Δεκαπέντε ακριβώς μέρες κράτησε αυτό το παράξανο πανηγύρι, 150 φορές άρχιζε και σταμάταγε να φιλοβρέχει στη Σαμαρίνα...

Και ήταν Κυριακή 4 Σεπτεμβρίου απόγευμα, την ώρα που το τελευταίο καρφί καρφωνότανε στην τελευταία λαμαρίνα της σκεπής και η καμπάνα άρχισε να κτυπά χαρούμενα, που στον Σμόλικα άστραψε μπουμπουνίσαι, ανοίξαν οι καταράχτες του ουρανού και όλη η βροχή που σαν από θάμνα κρατιώτανε 15 ημέρες, ξέσπασε για να σκουπίσει να παρασύρει όλη την σκόνη, τα μπάζα και καθαρή η Μ.Παναγία να λάμψει με όλη την ομορφιά της...

Η εκκλησία ξαναλειτούργησε...
Τασούλα Σακελιών

Σύσκεψη στην Ομοσπονδία Δυτικομακερονικών Σωματείων Θεσ/νίκης

Σε σύσκεψη του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας Δυτικομακερονικών Σωματείων Θεσ/νίκης που έγινε στις 3-10-83 στα γραφεία της Ομοσπονδίας Μητροπόλεως 19 και στο οποίο είναι μέλος και ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Σαμαριναίων Θεσ/νίκης κ.Μάνθος Πολίτης μεταξύ των θεμάτων, όπως αμοιβαία ενημέρωση για την πορεία του έργου της Ομοσπονδίας και μεθόδευση ενεργειών

για επίλυση τοπικών και γενικών θεμάτων της Δυτικής Μακεδονίας, προγραμματισμός για διάφορες εκπαιδευτικές εκδηλώσεις, απεφασίστηκε να γίνει η προγραμματισμένη μεγάλη χορευτική και καλλιτεχνική εκδήλωση στο ΠΑΛΑΙ ΝΤΕ ΣΠΟΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ στις αρχές του 1984, στην οποία δήλωσε συμμετοχή με χορευτικό συγκρότημα και ο σύνδεσμος Σαμαριναίων Θεσσαλονίκης.

Προς κ. Νικ. Μακρή, Λάρισα

Σας αποστέλλουμε την αριθ. 30/1983 Απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Σαμαρίνας που νομοθετήθηκε με την αριθ. 942/1983 απόφαση της Νομαρχίας Γρεβενών περί αναγκρύνειν σας επίτιμου δημάρχου Σαμαρίνας για να λάβετε γνώση.

Με την ευκαιρία σας ευχαριστώ από μέρους του Κοινοτικού Συμβουλίου και των κατοίκων της Κοινότητας Σαμαρίνας για το μεγάλο ενδιαφέρον που δείξατε για το χωριό μας και την προσφορά σας για την εκτέλεση κοινοτικών κοινοφελών έργων.

Με εκτίμηση
Ο Πρόεδρος της Κοινότητας, Αναστάσιος Ζιάγκας

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ ΣΤΗ ΖΑΚΥΝΘΟ

• συνέχεια από τη σελ. 1

Λειτουργίας έγινε και το προσκύνημα του ιερού σκηνώματος. Στην συνέχεια οι εκδρομείς επισκευήκαν το βυζαντινό και αρχαιολογικό Μουσείο της Ζακύνθου και το μεσημέρι πήραν τον δρόμο της επιστροφής.

Η επιτυχία της εκδρομής οφειλόταν σε πολλούς παράγοντες, όπως η εκλογή του όμορφου νησιού, η ποικιλία και η εναλλαγή του τοπίου, η καλή οργάνωση από τα μέλη του Δ.Σ., η καθολική συμμετοχή των εκδρομικών στις ποικίλες εκδηλώσεις με πνεύμα πειθαρχίας και κατανόησης, η καλή οδήγηση του πούλμαν από μέρους του Ζακυνθίου κ. Γιάννη, ο οποίος γνώ-

στης του νησιού ήξερε τα μέρη και διευκόλυνε κατά πολλούς τρόπους τους εκδρομείς στις συνεχείς τους μετακινήσεις και τέλος η άρτια ξεναγηση και θετική παρουσία του Προέδρου του Συλλόγου Απόστολου Πουχία ο οποίος όπως διαπιστώθηκε έχει πολλές ικανότητες σαν αρχηγός ξεναγός και οργάνωτης τέτοιων εκδηλώσεων. Ο τελευταίος μαζί με τον κ.Γ.Σιαφάρικα εκαναν πολλές θυσίες για την επιτυχία αυτής της τόσο όμορφης εκδρομής. Τους αξίζουν πολλά συγχαρητήρια και ευχαριστήρια από όλους που συμμετείχαν στην εκδρομή συμπατριώτες.

Γ.Καράσιος

Έάν οι δουλειές ή ή ψυχαγωγία σας έφεραν στην Άθήνα και έχετε προβλήματα διαμονής ή και μοναξιάς, δά βρήτε πάντα μια φιλική φιλοξενία για να περάσετε μια βραδυά με φίλους και ι.ατριώτες Σαμαρινάους.

Τό **EL GRECO** στην Άθήνα στην οδό Άδηνάς 65 (Όρνοίνα) είναι περισσότερο χώρος συνάντησης Σαμαριναίων φίλων και γνωστών, άφου Σαμαρινάος είναι ο Διευθυντής και έπιχειρηματίας τού Ξενοδοχείου και τó Σαμαρινιώτικο κύκλο και περιβάλλον έχει δημιουργήσει στην καρδιά τής Άθήνας.

ΝΙΚΟΣ ΛΑΖ. ΑΠΡΙΛΗΣ

ΑΘΗΝΑΣ 65 (112) - ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. (01) 3244553-7 • ΤΕΛΕΞ 21 9682 APRL GR

η ΖΩΗ και η ΚΙΝΗΣΗ στη ΣΑΜΑΡΙΝΑ το περασμένο ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Η ζωή και η κίνηση στο χωριό μας το περασμένο καλοκαίρι άρχισε πιο γρήγορα γιατί η μετάβαση των κατοίκων είναι τώρα πιο άνετη με το τελειωμό της γέφυρας που έγινε τσιμεντένια και γερή για να αντιστέκεται στα κοτρώνια και στα ξύλα που κατεβάζει το ορμητικό ποτάμι με την πρώτη βροχή. Τα βάσανα που επί χρόνια δοκίμασαν και το άγχος που είχαν πάντοτε οι κάτοικοι από την έλλειψη γέφυρας τελείωσαν πιά από πέρυσι τον Αύγουστο που έγιναν τα εγκαίνια της καινούργιας γέφυρας από τον Νομάρχη σε επίσημη τελετή και με την παρουσία των κοινοτικών αρχών και όλων των κατοίκων του χωριού.

Γέμισε από κόσμο όλο το χωριό από ντόπιους, ξένους, παραθεριστές, εκδρομείς και η κίνηση ήταν ζωηρή και έντονη όλο το καλοκαίρι.

Δόθηκε στον καθένα από αυτούς η ευκαιρία να καλοπεράσει όλο το καλοκαίρι απολαμβάνοντας τον δροσερό αέρα του βουνού, το

γάρφαρο νερό της Κιούριστας και της Φαυτίνας, τα νόστιμα τυριά και κρέατα. Να αγναντέψει τα γύρω βουνά και τα λαγγάδια όπου βόσκουν χιλιάδες πρόβατα, να πάει εκδρομές στα ιστορικά μέρη της Πίνδου, όπου λημέριαζαν οι αρματολοί και κλέφτες στα χρόνια της σκλαβιάς και δημιούργησαν τα ελληνοπούλα το έπος του 40, το ιστορικό ΟΧΙ. Να παρακολουθήσει όλες τις εκδηλώσεις του καλοκαιριού, να πάρει μέρος σ' όλα τα πανηγύρια του με αποκορύφωμα το μεγάλο πανηγύρι της Μεγάλης Παναγίας, του Δεκαπενταύγουστου, για να ανάψει το τάμα του, τ' αγιοκέρι στην Παναγιά και να αγναντέψει και χορέψει το ξακουστό «Τσιτάσιο» και «Σμαήλ-αγά» που σέρνουν γέροι, νιές και παλικάρια, άντρες και γυναίκες.

Συγκίνησε βαθειά όλους μας η μεγάλη δωρεά από ένα εκατομμύριο δραχμές προς την εκκλησία της Μεγάλης Παναγίας, για την ανακαίνισή της του συγχωριανού μας Νίκου Μακρή που ήρθε φέτος στη Σαμαρίνα ύστερα από τριάντα χρόνια απουσία στην Αμερική.

Η εκκλησία, επιτροπή πολύ συγκινημένη απ' τη μεγάλη αυτή δωρεά του συγχωριανού μας, έτρεξε άμεσα να κάνει τις δέουσες ενέργειες για την γρήγορη διάθεση του ποσού τούτου στην επισκοπή της στέγης της εκκλησίας, που το κτίσιμό της χρονολογείται απ' το 1816.

Άριστοι μαραγκοί και τεχνίτες Σαμαριναίοι με τον μηχανικό Χρήστο Κυπριτζή, ανάλαβαν την κατασκευή της στέγης το δυνατό γρηγορότερα. Το ξεσκέπασμα της στέγης απ' την παλιά λαμαρίνα αποκάλυψε μια στέγη έτοιμη να πέσει γιατί όλες σχεδόν οι γρινιές ήταν σάπιες απ' την πολυκαιρία και λυγιστές απ' το πολύ βάρος της πλακόπετρας που την είχε απάνω της ως το 1953, που αντικαταστάθηκε με λαμαρίνα που βγήκε τώρα.

Συγκινητική υπήρξε επίσης και η αυθόρμητη προθυμία εκατό περίπου χωριανών μας, που τα ονοματά τους από έλλειψη χώρου στην Εφημερίδα ΩΡΑΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ δεν μπορούμε να τα γράψουμε, ναρθούν αυτοί να ξεσκεπάσουν τη στέγη μέσα σε λίγες ημέρες. Έτσι με το ξεσκέπασμα της στέγης απ' τη λαμαρίνα απ' τους παραπάνω χωριανούς μας η εκκλησία, επιτροπή γλύτωσε πολλά χρήματα που χρειαζόταν αν γίνονταν αυτό από εργάτες με πληρωμή, επί πλέον ετοιμάστηκε γρήγορα η στέγη για να γίνει καινούργια και ωραία με γερή ξυλεία και καινούργια λαμαρίνα απ' τους μαραγκούς και τεχνίτες μέσα σε δέκα ημέρες (από 24/8/83/9/83). Έτσι η μεγάλη αυτή δωρεά του συγχωριανού μας Νίκου

Μακρή έσωσε για πάντα την εκκλησία της Μεγάλης Παναγίας, το καμάρι του χωριού μας. Η εκκλησία επιτροπή εκφράζοντας τις θερμές ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη της και των κατοίκων προς τον Νίκο Μακρή για την μεγάλη αυτή δωρεά του απένειμε το εκκλησιαστικό Αντιδώρημα της Ιεράς Μητροπόλεως Γρεβενών και με πράξη της ανακήρυξε τούτον **Μέγαν Δωρητήν**.

Στο αναμεταξύ οι άριστοι κτίστες - πελεκατζήδες Αχιλλέας Νάκος και Παύλος Σαμαράς συνέχισαν τις εργασίες στην εκκλησία της Παναγίας. Τελείωσαν το αρμολόγημα του καμπαναριού και αποτελείωσαν την εξώπορτα της αυλής της εκκλησίας. Οι δύο Κερασοβίτες κτίστες εξάντλησαν όλη τη τέχνη τους και χάρισαν στην Μεγάλη Παναγιά μια ωραία και εντυπωσιακή πόρτα με λαξεμένα πέτρινα αγκωνάρια παρμένα απ' το μεγάλο βράχο που είναι στη θέση «Αχούρη». Με ίδια απ' εκεί πέτρα έγινε και ο νάρθηκας της Μεγάλης Παναγίας και το κτίριο του Σχολείου το 1929.

Οι ίδιοι κτίστες τελειώνοντας την εξώπορτα της Μεγάλης Παναγίας πήγαν στο Μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής και άρχισαν την κατασκευή της αυλόπορτας της εκκλησίας, που θα γίνει πανομοιότυπη με την πόρτα της Παναγίας.

Οι προσφορές και δωρεές προς τη Μεγάλη Παναγιά συνεχίζονται: ο κ. Σωτήρης Α. Φώλιας εκτός απ' τις 250 χιλιάδες δρχ. που διάθεσε για την κατασκευή παραδοσιακής βρύσης στο «Κόντουρο» διάθεσε και 21 χιλιάδες δρχ. για την εγκατάσταση μιάς πλήρους μικροφωνικής συσκευής στην εκκλησία, ο κ. Γεώργιος Χώτος ανακοίνωσε στην εκκλησία, επιτρ. πως διαθέτει το χρηματικό ποσό που θα απαιτηθεί για το καθάρισμα των εικόνων του τέμπλου και των τοιχογραφιών της Μεγάλης Παναγίας.

Και πολλοί άλλοι Σαμαριναίοι, λάτρες του χωριού και ευλαβείς προσκυνητές της Μεγάλης Παναγίας, της Αγίας Παρασκευής, του Μοναστηρίου και των άλλων εκκλησιών του χωριού επώνυμοι και ανώνυμοι πρόσφεραν την ενίσχυσή τους για την κάλυψη των αναγκών των εκκλησιών είτε σε χρήμα είτε σε υλικά και προσωπική εργασία και προσφέρουν συνεχίζοντας έτσι, την ωραία παράδοση της πρόθυμης προσφοράς ενίσχυσης γενικά προς το χωριό, των προγόνων μας, που την έχουν αναπτύξει σε μεγάλο βαθμό.

Κανοντας μια αναδρομή στα περασμένα της Σαμαρίνας θα φέρουμε αργότερα στη δημοσιότητα διάμεσου της «ΩΡΑΙΑΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ» τέτοια παραδείγματα και γεγονότα. Μιλτ. Παπαθανασίου Γρεβενά Νοεμβρίου 1983

ΣΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΗ ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ

Ρεσιτάλ χορού

Από το χορευτικό συγκρότημα «Αγ. Παρασκευή»

Προσκαλεσμένο από τον Νομάρχη Λάρισας κ. Απόστολο Βλασιάδη το χορευτικό μας συγκρότημα, έλαβε μέρος στις εορταστικές εκδηλώσεις για την 43η Εθνική επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940, που έγιναν στη Λάρισα την Παρασκευή 28.10.83 στην κεντρική πλατεία.

Το χορευτικό συγκρότημα του Συνδέσμου Σαμαριναίων Λάρισας και Περιχώρων «Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ», ποζάρει στο φακό για τους αναγνώστες της «Ω.Σ.».

Μπροστά στις τοπικές αρχές και χιλιάδες λαού το συγκρότημά μας μαζί με τα συγκροτήματα 1) Βερδικουσιωτών 2) Λυκείου Ελληνίδων 3) Λάρισας 4) Αντιχασιωτών 5) Λιβαδακίου Λάρισας παρουσίασε τους παρακάτω χορούς της Σαμαρίνας:

1) Καγκέλι, 2) Παιδιά της Σαμαρίνας, 3) Λαφίνα, 4) Καραμπατάτικο, 5) Αλεξάνδρα, 6) Τσάμικο, 7) Αρχοντόπουλο 8) Γκιούμια 9) Νυφιάτικο και 10) Μπεράτι.

Η εμφάνιση στέφθηκε με άριστη επιτυχία!!! Η καλύτερη εμφάνιση που πραγματοποίησε φέτος το συγκρότημά μας.

Οι αρχές και ο λαός της Λάρισας θαύμασαν και αποθέωσαν κυριολεκτικά τα παιδιά μας.

Η γραφικότητα των ενδυμασιών μας δεν περιγράφεται. Κανένα συγκρότημα δεν διαθέτει αυτόν τον πλούτο των ενδυμασιών μας που αποτελούν το Α και το Ω της εξαισίας λαϊκής τέχνης της Σαμαρί-

νας και τις προσέχουμε σαν τα μάτια μας. Τις θαυμάζουν όλοι!!

Έλαβαν μέρος:

1) Νικολέττα Δ. Κατατάσιου, 2) Μαίρη Μαυροδήμου, 3) Λίτσα Μαυροδήμου, 4) Χάηδω Ζούκη, 5) Πόπη Χελιδόνη, 6) Μαριάνθη Ζούκη, 7) Δήμητρα Καρασίμου, 8) Πόλυ Χελιδόνη, 9) Αγλαΐα Κουτσουνάκη, 10) Αδάμος Τζήμας, 11) Τάκης Τάχας, 12) Νίκος Καρασίμος, 13) Γιάννης Κακανούλιας, 14) Τάκης Κουτσουνάκης, 15) Βασίλης Γκαμπέτας, 16) Γιάννης Βράκας, 17) Γιώργος Λυγούρας και 18) Κώστας Παραφέστας. Ενεργό παρόν σ' όλες τις προσπάθειες έχουν και ο βετεράνος αρχηγός του συγκροτήματος Νίκος Μανδραβέλης και η ακούραστη έφορος κ. Αγορίτσα Μπιζίου. Στην επιτυχία μεγάλη είναι συμμετοχή της εξαιρετικής λαϊκής ορχήστρας του Μηνά και της παρέας του. Μιλτ. Παπαπρίλης

Ο Συνδέσμος Σαμαριναίων Λάρισας και Περιχώρων «Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ» εύχεται σ' όλους τους συμπατριώτες χρόνια πολλά, χαρούμενα Χριστούγεννα, καί το νέο έτος 1984 να είναι για όλους χαρούμενο ειρηνικό και ευτυχισμένο.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ